

Ant. d. Geistes. Ant. d.

Nf. 59.1.

12

Psalm. 2, 7. coll. Actos, 13, 32.

RECTOR
 ACADEMIAE LIPSIENSIS
 AD
 SACRVM
 PENTECOSTALE

IN AEDE PAVLINA
 SOLEMNI ORATIONE
 CONCELEBRANDVM
 INVITAT

*24/7/79
78*

ACADEMIAE IURIS

In programmate nupero paschali de typis exposuimus vaticiniisque, quae gloriosam Domini ac Seruatoris nostri, IESV CHRISTI, praenuntiarunt resurrectionem. Vaticiniis hisce illustre illud, quod *Psalmi II commate VII* extat, oraculum annumerandum esse, ex allegatione PAULI, *Act. Ap. cap. XIII, v. 32, 33*, nequaquam confici, sed vero id germanoque suo, quo aeternam Christi ex essentia Patris generationem enuntiat, sensu ab Apostolo *l. c.* adduci, in eadem monuimus commentatione. Curatius hoc in illa ipsa demonstrare, cum nobis, dictam ibi ob causam, haud licuerit, ea quidem opera nunc perfungemur, et in pentecostali hoc, quem ad modum promissimus, programmate veram Paulinae huius allegationis enodatus explicabimus rationem, quo ei cum oraculi Dauidici, cuius in natalitio programmate defensionem suscepimus, sententia optime conuenire, intelligatur. Prologo non opus esse arbitramur, quo respondeamus iis, qui hoc argumentum scripturae, sacro, ad quod inuitamus, solempni alienum forte iudicauerint. Spectat enim illud ad confirmandum summum atque admirabilem τῶν ἱερῶν γραμμάτων concentum, consensumque, et ad biblicam hanc vindicandam

candam harmoniam; utpotè cuius dictorum veteris Testamenti, quae in nouo largissime occurrunt, allegationes eximiam constituunt partem. Hoc ipso autem SPIRITVS SANCTI, τοῦ πνεύματος τῆς ἀληθείας, gloriam mirifice illustrari, equis dubitauerit? Is enim est, cui, auctori videlicet κατ' ἰδιοποίησιν primario, sacrae litterae originem suam debent; a quo acti, οἱ ἅγιοι Θεοῦ ἀνθρώποι, Prophetae et Apostoli, libros omnes, qui sacram canonicamque conficiunt Scripturam, composuerunt: ita quidem, ut ab eo non solum res, quas perscripserunt, sed etiam verba iisdem fuerint inspirata. Quandoquidem igitur πᾶσα γραφή, τῶν ἱερῶν videlicet γραμμάτων, est θεόπνευστος, *) et locorum temporumque interuallis disiunctissimi licet fuerint diuinorum librorum conditores, vno tamen eodemque dictante et inspirante cuncti scripserunt πνεύματι, nempe SPIRITV SANCTO; per omnia omnino Scripturam sacram sibi consonare, necesse est, nec vera vlla in ea locum habere potest ἐναντιολογία. Hinc, si qua obuenerint, quae pugnare inter se videntur, curatius vbi considerantur, egregie illa ipsa concordare deprehenduntur; eaque hermeneutica sacra praestat adiumenta, quibus adhibitis, ἐναντιοφαινεία omnis, seu pugna apprens, euanescit. Ita, quod speciatim ad veteris testamenti, quae in noui foederis libris excitantur, oracula attinet testimoniaque, tantum abest, ut alieno haec vnquam adducantur sensu, ut potius ad verae germanaeque ipsorum sententiae confirmationem, explicationemue, allegationes eorundem a Spiritu Sancto sint comparatae. Atque hoc illud est, quod sigillatim, supra dicti oraculi Dauidici, a PAVLO, in ea, quam Antiochiae habuit, quaeque in Actis Apostolorum refertur, oratione allati exemplo, scripture hac, comprobabimus. Quare ad propositum

A 2

venie-

*) 2. Tim. c. III, v. 16.

IV

veniemus, Paulinaeque huius allegationis cum laudato oraculo consensus, in quo enarrando multum inter se dissentiunt interpretes, veram exponemus rationem.

Qui duplicem Psalmo II affingunt sensum, illumque literaliter et *isomōs* de Rege Davide agere statuunt; id quod faciunt cum Neo-Photiniani, tum Iudaizantes, CALVINUS, GROTIUS, horumque sectatores; *commatis VII* verba ita exponunt, vt eximium Dei erga Dauidem, quo regiam ei dignitatem contulerit, confirmaueritue, fauorem, phrasi metaphorica, significari velint; indeque illa ipsa, sub typi ratione, in allegatione hacce Paulina, ad resurrectionem Christi, qua ad regiam euectus fuerit maiestatem, transferri, accommodarique, aiunt. Male sanam hanc sententiam pluribus confutare, non opus est, posteaquam in natalitio nostro programme, p. 3 et seqq. eas adduximus rationes, quibus Socinianum illud de duplici Psalms II sensu commentum, ad illustrissimi oraculi deprauationem formatum, manifestae conuincitur falsitatis. Priscos inter ecclesiae christianae doctores, licet in eo, Psalms videlicet II subiectum vnum solumque esse Christum, consentiant omnes, nonnulli tamen dictum Iehouae ad Messiam: *Filius meus tu es, ego hodie genui te*; non de aeterna Christi ex essentia Patris generatione, sed de ipsius ex mortuis resurrectione itidem accipiunt, atque interpretantur. *) His ex nostratibus adiungendus est

IOH.

*) Ita HILARIUS, in *Tr. in Psalm.* Opp. edit. Benedictin. Paris. p. 42: *Sed id, quod nunc in psalmo est: Filius meus es tu, ego hodie genui te: ad primogenitum ex mortuis pertinere, apostolica auctoritas est.* AMBROSIVS, de *Sacramentis*, lib. III, c. 1, Opp. T. IV, p. 361: *Habes in Actis Apostolorum, quod, ille versiculus, qui dicitur in Psalmo II, Filius meus es tu, ego hodie genui te: ad resurrectionem spectare videatur.*

V

IOH. BVGENHAGIVS, quippe qui eundem fere in modum dictum hoc explicavit. *) Atque hi ipsi non alia magis eam in sententiam inducti sunt ratione, quam quod verba illius, vero suo germanoque accepta sensu, cum apostolica allegatione haud conuenire, existimarent. At enim uero, Apostolus neuiquam, quod illi putant, ea oraculum adducit mente, ut de resurrectione Christi id sit intelligendum.

Ut de mente Apostoli certo constet, ad ea, quae oraculi allegationem proxime praecedunt, in primis respiciendum est verba. De promissione Messiae, patribus facta, eorumque posteris re ipsa exhibita, loquitur Paulus: *hanc*, inquit, Deus *ἀνεστήσας* Ἰησοῦν, excitans Iesum. Cum uerbum *ἀνεστήσας* duplici potissimum in N. T. usurpari soleat significatu, ac modo *resuscitare*, nempe, quod saepe additur, ἐκ νεκρῶν, ex mortuis, modo *exhibere, praesentem sistere*, significet; **) priorem illam notionem loco huic notati iam a nobis assignant interpretes, praesertimque infestissimi Deitatis Christi hostes, Sociniani, qui hac, scilicet, ratione illustrissimum, quod oraculo Dauidico continetur, de aeterna Christi ex essentia Patris generatione, argumentum eludi putant. Nec tamen inter illos, qui veram eiusdem oraculi sententiam tuentur, ipsosque adeo nostrates Theologos, desunt, qui τὸ

A 3

ἀνα-

*) BVGENHAG. in *Commentario in Psalmos, p. 14, f.* edit. Basil. a. 1524.

**) De uerbo *ἀνεστήσας*, alteroque in primis eius significatu, singulari studio exposuerunt IOH. OVTREINIVS, in *Biblioth. Bremens. class. II, fasc. V, n. IV*, ubi epistolaris inter ipsum et IAC. PERIZONIUM, de sensu *Ἀνάστασις* huius Paulinae: *ἀνεστήσας* Ἰησοῦν, disceptatio exhibetur, p. 389 sq. et FRID. ADOLPH. LAMPE, in *Epicrisi ad hanc disceptationem, ibid. p. 907, sq.*

VI

ἀναστήσει, resuscitandi notionē, ab Apostolo hic adhibitum fuisse, arbitrantur. *) Hi nimirum, quod additur, dictum *Pf. II, v. 7*, a Paulo ideo allegari, et ad resurrectionem Christi referri, aiunt, quia per hanc ipsam manifestatum et declaratum est id, quod antea sub infirmitate latebat, Iesum videlicet esse vere Dei Filium, ab aeterno a Patre genitum; **) cum omnino, ut idem Apostolus, *Rom. I, 4*, testatur, Christus, ex semine Davidis secundum humanam ortus naturam, *Filius Dei ἀγαθός, declaratus sit ex resurrectione a mortuis*, quippe qua, tamquam certissimo documento, diuinam potentiam suam et cum Patre ἰσοουσίαν demonstravit.

Quod si igitur vel maxime τὸ ἀναστήσει, in verbis Apostoli: ἀναστήσεις Ἰησοῦ, resuscitandi accipiatur significatu, nequaquam tamen inde sequitur, Paulina oraculi, *Pf. II, 7*, allegatione, verum illius litteralemque de aeterna Christi generatione sensum euerti, cum saluus is maneat, si quidem ad resurrectionem Christi Apostolus ita illud accommodasse intelligatur, quem ad modum illi, quos iam dixi, ex

nostra-

*) Vid. E. D. CHR. WEISIVS, in *Meletem. theol. de aeterna diuinitate Christi, Pf. II, 7, asserta, p. 18*, vbi nonnulli hanc in sententiam interpretes excitantur. Ex nostratibus, quorum plures nominari possunt, in primis huc pertinet FRID. RAP-
POLTVS, in *Comm. ad Ioh. Ep. II, Opp. Tb. T. I, p. 630*. Ad
IYST. FEVRBORNIVM autem quod attinet, is quidem, in
Controuers. Tb. fasc. V, disp. 2, Opp. p. 754, aliter sentit, quippe qui,
τὸ ἀναστήσει, v. 32, de resurrectione Christi accipi non posse, ex
coniunctione aduersatiua δὲ, v. 34, apparere, ait.

**) Ita horum interpretum sententiam summam refert SAL. GLAS-
SIVS, *Philol. S. lib. II, part. 1, tr. 2, f. 1, p. m. 383, f.* Idem vero
etiam alteram, de qua mox dicturi sumus, verbi ἀναστήσει, com-
memorat interpretationem; nec tamen, quaenam harum alteri
praeferenda sit, ipse decernit.

nostratibus maxime, interpretes, factum id esse, ostendunt. *)

Sed potiores utique illorum nobis esse videntur rationes, qui τὸ ἀνεστῆσθαι hoc in loco exhibendi accipiendum esse censent significatione. **) Nam, cum primum in confesso sit, ea verbum hocce non solum in Graeca V. T. versione, ubi τὸ פּוֹקֵן respondet, ***) sed etiam in Nouo Foedere

*) B. RAPPOLTVS, de oraculo Dauidico, ad resurrectionem Christi ab Apostolo applicato, sententiam suam l. c. exponens, aliud esse, monet, sensum litteralem, in docenda natiuitate Christi aeterna; aliud, sensus illius usum, in probanda necessitate resurrectionis corporis Christi, corporis videlicet illius, cui dictum sit: *Ego hodie genui te.* Non incommode a doctissimis viris huc refertur id, quod in allegationibus dictorum Vet. in N. T. more visitatum est, ut non excitata solum indigentur verba, sed ad illorum etiam antecedentia et consequentia respiciendum sit. Ex horum igitur sententia, verba *comm. VII Pf. II*, a Paulo allegata, sunt saltem פּוֹקֵן וְנָרַךְ principium reliquorum, qui huc spectant, *versuum*, et ad totum Psalmi contextum, de regno et exaltatione Christi, nos remittunt; eumque, qui per aeternam generationem Dei filius est, non potuisse non resuscitari, docent, ut regnum suum potenter administret, hostibusque suis valide imperet. Vid. I. G. DORSCHVS, in *Comm. in IV Euangel.* p. 734; et S. R. D. D. I. G. CARRZOVIVS, *Crit. S. P. III, c. 2, p. 354.*

**) Interpretum, qui ita sentiunt, et quibus ipse quoque suffragatur, satis amplum, in quo tamen emendanda quaedam occurrunt, catalogum exhibet I. C. WOLFIUS, in *Curis Philol. et Crit. ad b. l. p. 193, sqq.* Addi possunt ex nostratibus WILH. LYSERVS, in *System. Thetico-Exegetico*, p. 234. SEB. SCHMIDIVS, in *Commentar. in Ep. ad Hebr.* p. 63. I. A. BENGELIVS, in *Gnom. N. T.* p. 474. Ex Reformatis, IOH. MARCKIVS, in *Hist. Exalt. I. C. lib. II, c. 7, p. 486.*

***) *Deut. XVIII, 15, 18; 2 Sam. VII, 12; Ier. XXIII, 5; XXX, 9; Ezech. XXXIV, 23, 29; etc.*

VIII

saepenumero gaudere potestate; *) tum vero, *secundo*, hanc vocis acceptionem sermonis Apostolici contextus cum maxime postulare videtur. Orationis suae initio, Paulus singularia Dei beneficia, populo Israelitico, inde a primis temporibus, exhibita, commemorat; ac post ea, v. 23, horum praecipuum praedicare, aggreditur, nempe quod ex semine Davidis promissum Deus Israeli excitauerit Saluatorem IESUM. Hinc, quo modo aduentum ipsius annuntiauerit praecursor, Iohannes, praesentem autem eum Iudaei non agnouerint, innocentemque cruci assignandum Pilato tradiderint, indeque, redemptionis opere perfunctum, sepulcroque illatum, ex mortuis resuscitauerit Deus, exponit. Iamque, v. 32, id, quod, v. 23, dixerat, *ὅτι ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος Δαβὶδ κατ' ἐπαγγελίαν ἤγειρε τὸν Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν*, Deum, ex semine Davidis, secundum promissionem, Israeli excitasse Saluatorem Iesum, iisdem fere repetit verbis, excitatum huncce Saluatorem, ipsum vnigenitum Dei filium esse, V. T. oraculo comprobaturus. Nosque, inquit, vobis annuntiamus, promissionem, patribus factam, nobis, posteris eorum, adimpleuisse Deum, *ἀναστήσας Ἰησοῦν*, excitando, i. e. re ipsa exhibendo, Iesum. Promissio, patribus a Deo facta, cum ad Filii hunc in mundum missionem, et susceptam ab hoc, perfectamque redemptionis operis executionem, in primis spectet; eandemque Deus adimpleuerit, vbi, praestituto aduentante tempore, filium suum misit natum ex muliere, legique subiectum, vt homines, qui sub lege erant, ab huius maledictione, obedientia sua, cum actiua tum passiuā, redimeret, vt adoptionem in filios Dei consequeremur; **) hinc tertio patet, τὸ ἀνάστησας Ἰησοῦν, quod ad promissionem illam PAVLVS refert, de Iesu, vnigeniti Dei filii et Saluatoris nostri, exhibitione potius, quam de resuscitatione ipsius

*) Vid. *Matth. XXII, 24; Act. II, 30; III, 22, 26; VII, 37; Hebr. XI, 11, 15.*

**) *Gal. IV, 4, 5.*

ex mortuis, esse intelligendum. Accedit *quarto*, Apostolum τὸ ἀναστήσασθαι ἐκ νεκρῶν ab illo, quod, v. 32, dixerat, ἀναστήσασθαι diserte et ἀντιθετικῶς distinguere; siquidem mox, v. 34, de resurrectione Iesu ex mortuis, hancce itidem V. T. oraculis confirmaturus: Ὅτι δὲ, inquit, ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντος ὑποσέφειν εἰς διαφθορὰν, ὕτως ἔφημεν κ. τ. λ. *Quod autem Deus eum, Iesum videlicet, ex mortuis suscitauerit ad vitam perennem, ita praedixit; et rel.* Ex his igitur satis apparet, per τὴν ἀνάστασιν Ἰησοῦ, quam, v. 23 et 32, Paulus commemorat, ipsam vnigeniti Dei Filii in carne designari exhibitionem, qua is, a Patre missus, in mundum venit, et in assumpta carne, quae suscepti officii mediatorii ratio postulabat, perfecit; eoque promissum re ipsa se praestitit Messiam, ac totius generis humani redemptorem. Atque hinc etiam ratio patet, quare Apostolus ex *Psalmo II*, luculentam de Messia venturo in se continente vaticinationem, Iehouae ad eundem, quod *commate VII* refertur, subiunxerit dictum, nempe vt, in ἀνάστασις Ἰησοῦ eum exhibitum esse, confirmaret, Salvatore, cui Deus Pater dixit: בְּנֵי אֱלֹהִים אַנְחִי הַיּוֹם יִלְדוּתְּךָ *Filius meus tu es, ego hodie genui te*; proprium videlicet Dei filium, ex essentia Patris genitum ab aeterno. Ad subiecti adeo, seu personae, de qua exhibenda promissio facta erat, descriptionem allegatum hocce pertinet oraculum, dum Apostolus, v. 33, addit: ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται Ἰός μου εἶ σύ, ἔγωγε σήμερον γενένηκα σε. Etenim, *) de Iesu, misso, exhibitoque a Deo, in *Psalmo secundo scriptum est: Filius meus tu es, ego hodie genui te.*

Ita vero, cum Paulina oraculi Dauidici allegatio vero illius sensui prorsus conuenire, intelligatur, nequicquam allegationi huic rationem rectius constare quidam arbitrantur, si τὸ בְּנֵי אֱלֹהִים יִלְדוּתְּךָ, de generationis, ab aeterno factae,

*) Particula ὡς, in periodorum maxime, aut membrorum initio, mani-
B signifi-

manifestatione ac declaratione, exponatur; vt sensus verborum *commatis VII Ps. II*, hic sit: *Filius meus tu es, ego hoc tempore*, (N. sc. T.) *me ab aeterno te genuisse, declarabo.* *) Quamquam enim, quo iidem expositionem hanc praesidio firmant, verba, quae *fieri, esse, vel agere*, significant, aliquando de essentiae vel actus istius manifestatione ac declaratione, adhiberi solent; **) dissimilia tamen sunt, quae hoc nomine afferuntur, exempla, et idiotismus iste ad oraculum nostrum Dauidicum incongrue refertur, quippe quem vera et germana illius sententia nullatenus admittit.

Ante quam scriptioni huic finem imponamus, paucis adhuc agendum est de illa, quam cum dicto oraculo Clarissimus nouae eiusdem expositionis auctor instituit, allegationis huius Paulinae conciliatione. Nempe, ne, praeter cetera, etiam N. T. loci, in quibus comma VII Psalmi II excitatur,

significare solet: ἐπὶ, γὰρ. Vid. FRANC. VIGERVS, de *Graecae dictionis idiotismis*, c. VIII, sect. 10, reg. 16.

*) Huncce DAN. RINGMACHERVS, in *Explanatione commatis VII Ps. II*, coll. cum *Act. XIII, 33*, p. p. Ienae, a. MDCCXXVI, cap. IV, dicto Dauidico attribuit sensum; sicque vaticinii huius implementum allegatione Paulina confirmari, censet. Eundem in modum dictum illud exponit IOH. ALB. BENGELIVS, in *Gnomone N. T.* p. 474. IOH. MARCKIVS, in *Historia Exaltat. I. C. lib. II, c. VII, p. 488*, et cap. XV, p. 525, sq. oraculi Dauidici cum allegatione Apostolica conciliandi hanc instituit rationem. Nempe distingui vult *rem dictam*, quae sit aeterna, Messiam videlicet esse a Patre genitum, ab eius *ditione*, in tempore contigerit, per Messiae exhibitionem et exaltationem. Conf. EIVSDEM *Exercitatt. Exegett. exerc. XV, p. 230, sqq.* Sed subtilitate hac, allegationis Paulinae cum dicto allegato harmonia obscurari magis, quam illustrari, nobis videtur.

**) Vid. SAL. GLASSIVS, *Philologiae Sacrae lib. III, tr. III, can. 15, p. 265, sqq.*

tur, nouae illi suae vereque *παραιδείξω*, de Christo, secundum humanam naturam a Spiritu Sancto genito, interpretationi ob stare videantur, quo modo iidem huic, scilicet, conueniant, Vir doctissimus demonstrare allaborauit. Quem ad modum autem in programme nostro natalitio, p. 18, iam notauimus, hac in re ita eum esse versatum, ut oraculi verba eo, quo intelligenda praesumit, sensu coegerit videri in N. T. excitari; speciatimque loci *Hebr. c. I, v. 5*, quod praecipuam in eo ad sententiam suam pertrahendo posuerit operam, id comprobauimus exemplo; ita quod ad illam, cuius cum oraculo Dauidico, vero germanoque suo accepto sensu, hactenus enarrauimus consensum, attinet allegationem *Act. XIII, v. 33*, quam inani eam conatu, aduersante toto contextu, ad suam conformauerit *ὑπόθεσιν*, ipsa eius, quibus locum hunc *παραιδείξει*, ostendunt verba. *Ich mache, inquit, den Zusammenhang durch folgende Worte deutlich: Es ist kein Wunder, dass der Heil. Geist, als welchem ia das Werck der Auferweckung Christi auch beigeleget wird, Rom. 8, 11, unsern Heiland von den Todten auferwecket hat, weil sich derselbe bei seiner Menschwerdung ungemein geschaeftig erzeiget, und seine Menschheit in der Maria hervor gebracht hat. Gleichwie davon schon im andern Psalm geweissaget worden, dass der Heilige Geist von dem Messia sagen koennet: Du bist mein Sohn, heute habe ich dich gezeuget.* Hac nimirum *παραιδείξει* rem omnem confectam a se putat, hocce addens *ἐπιφώνημα*: *Wo ist nun hier etwas, welches unserer Erklarung entgegen staende?* Non aegre feret Vir celeberrimus, si dixerimus, *ψευδεργυρείαν* quamcunque hac ratione defendi posse, si quidem dictis S. S., quae ei aduersantur, alienus et ad *ὑπόθεσιν* ex proprio ingenio artificiose accommodatus, affingatur sensus. Omnes omnino *οἱ ἑρβελώντες τοῖς γροφῶν*, locorum, manifestis ipsorum *ψευδεργυρείαις* oppositorum,

rum, huiusmodi proferentes enarrationes, eodem iure quaerere possunt: numquid in his est, quod nostrae obstet, repugnetque interpretationi? Nulla certe in tota Apostolice oratione Spiritus Sancti fit mentio; nedum quidquam inde erui possit, quod vel in speciem nouae oraculi, de Spiritu S. Christi secundum humanam naturam genitore, faueat expositioni: quin potius utraque, quae in eadem memoratur, τὸ Ἰησοῦ ἀνάστασις, cum illa, de qua, v. 23, sermo est, quaeque, ut supra ostendimus, v. 32, repetitur, qua videlicet Deus Iesum excitauit Saluatorem, vnigenitum hunc suum mittendo filium, ex muliere natum, ad redimendum genus humanum; *) tum ἡ ἀνάστασις ἐν τῶν νεκρῶν, v. 30, 34 sqq. de Deo Patre praedicatur. Mirum est, doctissimum virum, in paraphrasi sua, dicere, Spiritui S. opus resurrectionis Christi attribui, Rom. c. VIII, v. 11; nec discrimen obseruasse inter τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν ἐν νεκρῶν, et τὸν ἐγείραντα τὸν Χριστὸν ἐν νεκρῶν, qui est Deus Pater. Huic resurrectioni Christi in facris litteris disertis adscribitur verbis, cum alias passim, tum in primis Rom. VI, 4; Gal. I, 1; Eph. I, 21; 1 Thess. I, 10; et cet. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα.

Indicenda enim iam est solemnis oratio, quam Vir Nobilissimus, Doctissimusque, Dominus IOHANNES CHRISTIANVS LEVSCHNERVS, Galent. Misnicus, S. Theologiae Cultor, feria prima Pentecostali, h. l. q. c. recitabit, quaeque, *reuelationem, tanquam rem necessariam et certam, contra tortuosas potissimum quaeestiunculas, a tenebrione nuper prolatas, defender.* Ad hanc igitur audiendam ILLUSTRISSIMOS COMITES, PROCERES VTRIVSQUE REIPUBLICAE GRAVISSIMOS, Generosissimos item ac Nobilissimos Academiae Ciues, officiose, peramanterque invitamus. P. P. Lipsiae, in vigiliis Pentecost. a. MDCCC XLIII.

*) Galat. IV, 4, 5.

Fd 3984

ULB Halle 3
002 164 590

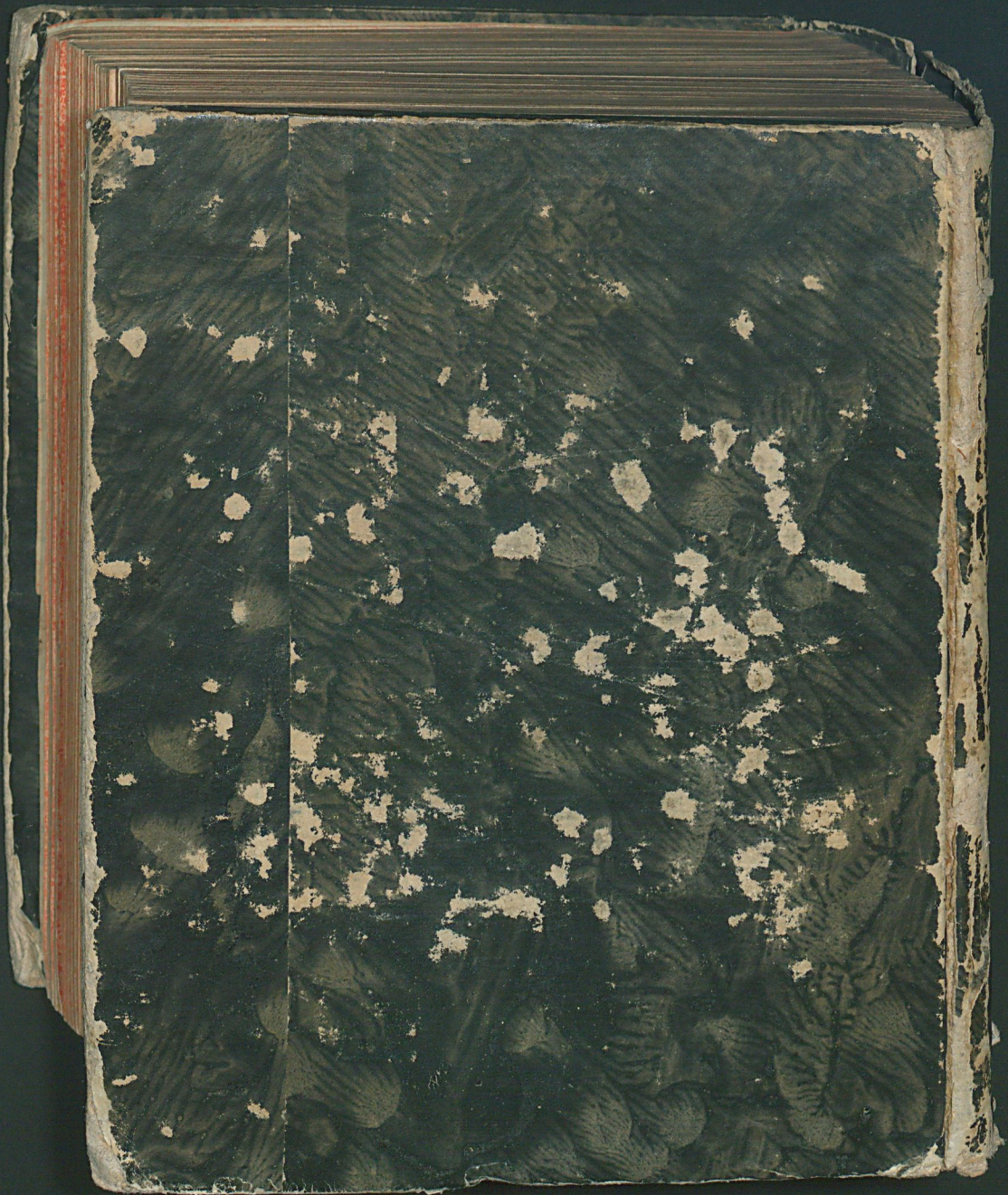

TA-OL

V317

MW

Farbkarte #13

B.I.G.

7. coll. Actor, 13, 32. 12

ECTOR
IAE LIPSIENSIS

AD

CRVM

ECOSTALE

DE PAVLINA

NI ORATIONE

CELEBRANDVM

NVITAT

n.

2/1779
78

